

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Cob/150/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414201643
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5414201643.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických vězňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného zástupcom Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: V. G., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, toho času bytom W. XXX/XX, XXX XX U. Z., štátnej občanke SR, v konaní o zaplatenie zmenkovej sumy 462 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 7C/59/2014-59 zo dňa 28. januára 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 7C/59/2014-59 zo dňa 28. januára 2015 z r u š u j e a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že žalobca žiadal návrhom na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“), zaviazat' žalovanú na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 462 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 462 Eur od 22.11.2009 do zaplatenia, úroku vo výške 6 % ročne zo sumy 462 Eur od 05.02.2010 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1,54 Eur a náhrady trov konania. Žalobca k návrhu pripojil zmenku, ktorej vystaviteľom je žalovaná, s tým, že ako miesto vystavenia zmenky je uvedený Ružomberok, dátum vystavenia zmenky je 11. augusta 2009, v časti „zmenková suma“ je uvedené 462,00 Eur a zmenkový úrok je 0,25 % denne od 22. novembra 2009. Ďalej je na zmenke uvedené: zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, splatné: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava. Na prednej strane zmenky je uvedené tiež číslo zmluvy: 500100042. Na rube zmenky sa nachádza text: „Namiesto nás na rad CD Consulting, s.r.o., K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha, Česká republika, IČO: 264 29 705“, pod ktorým textom je ďalší text: „POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Jaroslav Fuchs, konateľ a podpis“.

Okresný súd uviedol, že z predchádzajúcich súdnych konaní má vedomosť, že pôvodný majiteľ zmenky - spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., vystupovala ako oprávnený v exekučných konaniach, a preto vykonal lustráciu v elektronickom registri spisov a zistil, že tomuto konaniu predchádzalo konanie sp. zn. 4Er/692/2010, kde žalovaná vystupovala ako povinná, pričom sa zhoduje aj výška vymáhanej zmenkovej sumy 462 Eur. Okresný súd sa tak oboznámil s predmetným exekučným spisom a zistil, že číslo uvedené na zmenke sa zhoduje s číslom úverovej zmluvy, ktorá bola doručená spolu so žiadosťou o udelenie poverenia. Táto skutočnosť viedla okresný súd k tomu, že tlačivom B podľa čl. 4 ods. 4 nariadenia vyzval žalobcu na doplnenie návrhu tak, aby oznámil, či mu bola zmenkovým veriteľom postúpená aj pohľadávka vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. 500100042 uzavretej medzi zmenkovým veriteľom a žalovanou dňa 10.07.2009 a aby uviedol výšku nesplateného úveru v čase vyplnenia zmenky a túto výšku dokladoval. Z vyjadrenia žalobcu možno dedukovať, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. na

žalobcu previedla len zmenku a nie aj pohľadávku z úverovej zmluvy, na ktorej zabezpečenie bola zmenka vystavená, a že výška nesplatených častí úveru v čase vyplnenia zmenky nie je známa.

Okresný súd doručil žalovanej tlačivo C na uplatnenie pohľadávky, ktoré žalovaná prevzala dňa 02.01.2015. Žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 12.01.2015 uviedla, že nikdy nepodpisovala žiadnu zmenku a netuší, čo od nej požadujú, pričom prehlásila, že na zmenkách nemá dlh.

Okresný súd následne o návrhu žalobcu rozhodol tak, že tento zamietol. Vychádzal pritom z listín, ktoré do spisu predložil žalobca, a z listín, ktoré sa nachádzali v exekučnom spise sp. zn. 4Er/692/2010. Z exekučného spisu zistil, že zmenka je totožná so zmenkou, ktorá sa nachádza v uvedenom exekučnom spise (s výnimkou chýbajúceho rubopisu). Na rube Zmluvy o úvere zo dňa 22.11.2009, uzavretej medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a žalovanou, sa nachádzajú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré v čl. 17 obsahujú dohodu o vyplnení zmenky. Podľa obsahu tohto článku na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vystavil dlžník zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najneskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Z exekučného spisu ďalej okresný súd zistil, že exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., sp. zn. SR 02523 zo dňa 29.04.2010, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. sumu 462,00 Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne, zákonným úrokom 6 % ročne a povinnosť nahradiť trovy rozhodcovského konania. Exekučné konanie bolo právoplatne zastavené uznesením okresného súdu, ktoré bolo následne potvrdené uznesením Krajského súdu v Žiline.

Z uvedeného okresný súd konštatoval, že zmenka vystavená žalovanou mala povahu zabezpečovacej zmenky vo vzťahu k zmluve, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keďže zmluvu žalovaná uzavrela so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. v pozícii spotrebiteľa. Okresný súd uviedol, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. vystavila zmenku v rozpore s ust. § 6 ods. 4 zákona č. 258/2011 Z.z., nakoľko zmenková suma bola vyššia ako povoľuje toto zákonné ustanovenie, porušila zákonný zákaz zabezpečenia pohľadávky zmenkou a takúto zakázanú zmenku previedla na tretiu osobu bez toho, aby previedla aj pohľadávku z úverovej zmluvy. Zmenka tak stratila svoj pôvodný zabezpečovací charakter a spojitosť s hlavným záväzkovým vzťahom. Podľa okresného súdu bolo toto hlavným dôvodom indosácie zmenky a je tu badať zjavný úmysel zabrániť tomu, aby sa skúmal predchádzajúci vzťah vystaviteľa zmenky a pôvodného majiteľa zmenky. Inak by bolo skôr obvyklé, aby došlo k cesii podľa Občianskeho zákonníka, čo by však znamenalo, že by žalovanej zostali zachované námietky, ktoré mala voči spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Okresný súd bol názoru, že inštitút indosácie zmenky bol v danom prípade zneužitý. Zmenka bola pritom postúpená na spoločnosť, ktorej konateľom bol do 07.01.2013 Daniel Paľko, ktorý vystupuje ako spoločník a konateľ aj v spoločnosti TOP INNOVATIONS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, pričom druhým spoločníkom a konateľom tejto spoločnosti je doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., konateľ zástupcu žalobcu. Je teda zrejmé, že konateľ zástupcu žalobcu nie je vo vzťahu k žalobcovi len jeho zástupcom, ale bol so žalobcom aj personálne prepojený, keď podniká spoločne s bývalým konateľom (i spoločníkom) žalobcu. Takisto tým, že zástupca žalobcu zastupoval a zastupuje spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., musí mať vedomosť o tom, že zmenky boli vystavené na zabezpečenie pohľadávok z úverových zmlúv, ktorých vymáhanie v exekúcii bolo neúspešné. Okresnému súdu sa preto javí, že právne inštitúty vyplývajúce zo zmenkového a šekového zákona boli použité na to, aby spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., prostredníctvom inej, jej nie úplne neznámej spoločnosti, získala nespochybniteľný exekučný titul k vymáhaniu svojich pohľadávok, ktoré však môžu byť dôvodné len ohľadne výšky poskytnutých a nevrátených peňažných prostriedkov, ale nedôvodné ohľadne ich príslušenstva. Podľa Nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. 457/10 zo dňa 18.07.2013 „...Ak právna norma dovoľuje určité chovanie a iná za predpokladu, že je zneužívané, ho zakazuje, takéto chovanie nie je výkonom práva, ale protiprávnym úkonom. Výkonu práva, ktorý je jeho zneužitím, tak súdy nemôžu poskytnúť ochranu, pretože by to bolo v rozpore s ust. § 3 Občianskeho zákonníka a najmä s čl. 36 Listiny“. V podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky ide o rozpor s § 3 Občianskeho zákonníka a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Okresný súd uviedol, že vo veci skúmal skutočnosti a okolnosti, ktoré žalovaná nenamietala, a to z dôvodu, že podľa jeho názoru aj v prípade nároku uplatneného podľa zmenkového a šekového zákona treba rešpektovať vyšší princíp, a to princíp ochrany slabšej strany, ktorou je spotrebiteľ. Niet logického dôvodu, prečo by

sa spotrebiteľom mala poskytovať ex offio právna ochrana pri spotrebiteľských pohľadávkach, avšak ako náhle sa takejto pohľadávke dostane zhmotnenia v podobe zmenky, túto ochranu by mala vzhľadom na prísnu formálnosť zmenkového a šekového zákona stratiť. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania. Žalovaná však náhradu trov konania neuplatnila, a preto jej táto náhrada nebola priznaná.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že konanie má vady podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a), b), f) O.s.p. K dokazovaniu, ktoré okresný súd vykonal oboznámením sa s úverovou zmluvou a exekučným spisom, žalobca uviedol, že takéto dokazovanie účastníci nenavrhli. Dokazovanie podľa ust. § 120 O.s.p. je v sporovom konaní ovládané prejednávajúcou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Žalobca ako dôkaz o svojich nárokoch predložil platnú zmenku, ktorou jasne, úplne a zrozumiteľne preukázal svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky neboli žiadne námietky zo strany žalovanej, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov. Súd síce môže podľa ust. § 120 O.s.p. vykonať aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli účastníci, avšak len v prípade, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. V danom prípade mal okresný súd rozhodnúť len z predloženej zmenky, nakoľko z prednesov sporových strán potreba vykonávania dôkazov nevyplývala. Žalovaná mohla podľa Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobila, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Okresný súd bez návrhu žalovanej a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovanej ako spotrebiteľa. Takýto postup je v právnom štáte neprijateľný a predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Okresný súd pri vydávaní rozhodnutia vychádzal z podľa neho nesporných skutočností, že žalovaná so spoločnosťou POHOTOVOST, s.r.o. uzatvorila zmluvu o úvere a že zmenka bola zabezpečovacou zmenkou a tiež, že zmluvu žalovaná uzatvorila ako spotrebiteľ. Tieto údajne nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania a súd ich vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Tieto skutočnosti tak nemožno považovať za nesporné, keďže sa k nim účastníci nikdy nevyjadrili a neexistuje ani spôsob, akým by súd mohol dospieť k záveru o ich nespornosti.

Žalobca ďalej uviedol, že je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než aké sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou ustanovení v zákone č. 191/1950 Zb. nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Okresný súd ignoroval ust. § 17 zákona zmenkového a šekového, podľa ktorého kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaná, tým menej tak môže činiť sám súd. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo 3/2008 zo dňa 22. októbra 2008, podľa ktorého „...Z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplateniu, prípadne vymáhaniu, preukazovať, že mu odporca (povinný) zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje“. Z ustanovenia § 17 zákona č. 191/1950 Zb. síce vyplýva, že kto je žalovaný zo zmenky, môže vznášať proti zmenkovému nároku určité námietky, je však na ňom, aby oprávnenosť týchto námietok preukázal. Dôkazné bremeno teda spočíva na žalovanej a nie na žalobcovi. Pokiaľ povinný dôkazné bremeno neunesie, bude nútený podľa zmenky plniť. Pri kauzálnych námietkach nie je možné prenesenie dôkazného bremena zo žalovanej na žalobcu. Námietka tak musí byť vznesená zo strany žalovanej a žalovaná nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu a iniciatívu na seba prevzal súd. Okresný súd tak porušil ustanovenia o vykonávaní dôkazných prostriedkov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vykonané bez návrhu.

Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 1839/2000, podľa ktorého je zmenkový záväzok samostatný a oddelený od prípadného záväzku, ktorý bol dôvodom jeho vzniku. Zmenkový záväzok je záväzkom priamym, bezpodmienečným, nesporným, abstraktným a samostatným a je celkom nezávislý aj od zabezpečovanej pohľadávky. Vzhľadom na úplnú samostatnosť zmenkového záväzku nie je možné hovoriť o tom, že zmenka odporuje zákonu o spotrebiteľských úveroch. Predložená

zmenka má všetky zákonom predpísané náležitosti, a teda ide o platnú zmenku a nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný.

Vo vzťahu k tvrdeniam súdu o personálnom prepojení konateľa právneho zástupcu žalobcu a bývalého konateľa žalobcu, žalobca uviedol, že táto skutočnosť nie je pre konanie významná. Spoločná účasť v obchodnej spoločnosti nemôže znamenať, že jeden spoločník vie o všetkom, čo sa týka druhého spoločníka. Takéto predpoklady bez náležitého dokazovania sú neprijateľné. K tvrdeniu okresného súdu, že právny zástupca žalobcu je v iných konaniach právnym zástupcom pôvodného majiteľa zmenky a má tak má vedomosť o charaktere predmetných zmienek, žalobca uviedol, že právny zástupca je advokátom, ktorý podľa zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii je viazaný mlčanlivosťou. Ak by aj teoreticky mohol mať vedomosť o určitých skutočnostiach, je vylúčené, aby takúto informáciu použil, resp. oznámil inému klientovi. Nie je preto možné vychádzať z predpokladu, že takúto vedomosť majú všetci klienti toho istého advokáta. Je nesprávny tiež záver okresného súdu o zneužití inštitútu indosácie zmenky, ku ktorému okresný súd dospel bez akéhokoľvek dokazovania. Podľa žalobcu len samotné využitie právneho inštitútu nie je možné vyhodnotiť ako jeho zneužitie. Len zo samotného faktu indosácie zmenky s konštatovaním jeho účinku nie je možné vyvodiť, že dochádza k zneužitiu tohto inštitútu. Ohľadom tvrdenia okresného súdu vo vzťahu k postúpeniu pohľadávky podľa Občianskeho zákonníka žalobca uviedol, že postúpenie nie je vo svete zmienek štandardným spôsobom prevodu zmenky, a preto nie je legitímne očakávať, že by zmenka mala byť prevedená takýmto neštandardným spôsobom. Je tiež nelogické očakávať, že veriteľ bude využívať inštitúty, ktoré sú výhodnejšie pre dlžníka. K zákonu č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch žalobca uviedol, že tento zákon pripúšťal, aby na zabezpečenie záväzkov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka, pričom limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu. Zákon pritom použité len istého druhu zmienek alebo určitých doložiek nelimitoval a pripúšťal, že budú vystavené zmenky, ktoré budú vyplňované dodatočne. Uvedené závery žalobcu potvrdzuje aj uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu, a tiež uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že z jej účtu bola stiahnutá suma 1.011,53 Eur v prospech exekútora JUDr. Rudolfa Krutého pre spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. a tak bola uspokojená pohľadávka vo výške 462 Eur. Má to celé pokračovanie, keďže napriek zastaveniu exekúcie od nej vymáhajú ďalšie dve spoločnosti takmer 8.000, resp. takmer 5.000 Eur. Žalovaná si nie je vedomá žiadnej zmenky, zo sumy pôžičky 200 Eur sa stala nekonečnosť splácania.

Žalobca v odpovedi na vyjadrenie žalovanej uviedol, že mu neboli doručené žiadne písomné dôkazy, ktoré žalovaná mohla pripojiť ku svojmu vyjadreniu a ktoré by prípadne preukázali úhradu zmenkového záväzku zo zmenky uplatňovanej v tomto konaní. Žalobca zopakoval svoje argumenty o charaktere zmenky ako listinného cenného papiera, ktorý inkorporuje právo žalobcu, a tiež svoje vyjadrenia ohľadom ust. § 17 zákona zmenkového a šekového, ktoré boli žalobcom uvedené už v podanom odvolaní.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v medziach ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a podľa ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Krajský súd sa pri posudzovaní dôvodnosti žalobcom podaného odvolania oboznámil s obsahom spisového materiálu. Z tohto zistil, že žalobca uplatnil nárok na zaplatenie pohľadávky vyplývajúcej zo zmenky vystavenej žalovanou, a to postupom podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Žalobca v tomto návrhu opísal rozhodujúce skutočnosti ohľadom vzniku zmenkovej pohľadávky voči žalovanej a predložil originál zmenky, na základe ktorej uplatňuje právo. V súvislosti s posudzovaním postupu okresného súdu považuje krajský súd za potrebné citovať príslušné ustanovenia Nariadenia a s ohľadom na charakter uplatneného nároku tiež príslušné ustanovenia zákona č. 191/1950 Zb., Zákon zmenkový a šekový.

Podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá

zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods.2 Nariadenia po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods.3 Nariadenia odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty, a zašle ho späť súdu alebo tribunálu, alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 5 ods.6 Nariadenia akákoľvek protipohľadávka, ktorá sa má podať na vzorovom tlačive A, a akékoľvek príslušné podporné dokumenty sa doručia navrhovateľovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia. Navrhovateľ je povinný odpovedať na akúkoľvek protipohľadávku do 30 dní odo dňa jej doručenia.

Podľa čl. 7 ods.1 Nariadenia do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

- a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;
- b) vykoná dôkazy v súlade s článkom 9 alebo
- c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods.3 Nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. I, § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb., Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa ods. 2 cit. ust. úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa ods. 3 cit. ust. úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa čl. I, § 10 cit. zák., ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nebanlivosťou.

Podľa čl. I, § 11 ods.1 cit. zák. každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I, § 17 cit. zák., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I, § 34 ods. 1 cit. zák. je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa čl. I, § 48 ods.1 cit. zák. majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa čl. I, § 75 cit. zák., vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa § 495 Občianskeho zákonníka platnosti záväzku nebráni, ak nie je vyjadrený dôvod, na základe ktorého je dlžník povinný plniť. Veriteľ je však povinný preukázať dôvod záväzku, s výnimkou cenných papierov hromadne vydaných alebo iných cenných papierov, pre ktoré je zákonom ustanovené, že veriteľ túto povinnosť nemá.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhnú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Krajský súd zistil, že v postupe okresného súdu došlo k vadám a tento postup nebol v súlade s citovanými ustanoveniami Nariadenia. Okresný súd rovnako nedodrжал relevantné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a nepostupoval pri vykonávaní dokazovania v súlade s ust. § 120 O.s.p.

Okresný súd žiadosťou o doplnenie alebo opravu tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky (tlačivo B) zo dňa 03.07.2014 (č.l. 18 spisu) vyzýval v zmysle Nariadenia žalobcu, aby oznámil, či bola žalobcovi zmenkovým veriteľom postúpená aj pohľadávka vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. 500200042 uzatvorenej medzi zmenkovým veriteľom a žalovanou dňa 10.07.2009 a žiadal tiež doplniť výšku nesplateného úveru (z vyššie uvedenej zmluvy o úvere) v čase vyplatenia zmeniek a túto dokladovať. Z návrhu podaného žalobcom je však nepochybné, že žalobca uplatnil nárok výlučne na základe predloženej zmenky vystavenej žalovanou. Zmenka je pritom cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke čiastku v nej určenú. Ide o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Abstraktnosť záväzku zo zmenky má ten dôsledok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Jedná sa teda o záväzok platobný, ktorý nie je viazaný na iné vzťahy a ani na hospodárske dôvody vzniku zmenky. S abstraktnosťou zmenkového záväzku počíta priamo citované ust. § 495 Občianskeho zákonníka. Ďalším charakteristickým znakom záväzku vyplývajúceho zo zmenky je jeho nespornosť. Táto je daná tým, že majiteľ zmenky nemusí pri predkladaní zmenky na zaplatenie ani neskôr pri jej vymáhaní preukazovať nič iné len to, že je vlastníkom zmenky. Nemá dôkaznú povinnosť preukazovať, že mu povinný zo zmenky skutočne dlží zmenkovú sumu. Zmenka samotná, pokiaľ je platná, je dostatočným dôvodom pre vznik nároku na čiastku v nej uvedenú a je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto v súdnom konaní aj preukázal. Zmenkový záväzok je tiež záväzkom samostatným, ktorý existuje nezávisle na hospodárskom dôvode jeho vzniku. Zmenkový záväzok nemá pôvod v predchádzajúcich kauzálnych pohľadávkach, tie len vytvárajú potrebu založenia zmenkových záväzkov. V prípade vystavenia zabezpečovacej zmenky potom existujú vedľa seba dva záväzky, záväzok pôvodný a popri ňom záväzok zmenkový. Účelom zabezpečovacej zmenky je, aby v prípade omeškania s plnením záväzku všeobecno-právnej povahy bolo zabezpečené plnenie práve zo zmenky; avšak aj záväzok z takejto zabezpečovacej zmenky má povahu abstraktnú a nespornú.

V zmysle uvedených záverov krajský súd konštatuje, že zo strany okresného súdu nebol daný dôvod, aby okresný súd žiadal od žalobcu informácie ohľadom prípadného postúpenia pohľadávky vyplývajúcej z uzatvorenej zmluvy o úvere, či ohľadom uvedenia výšky nesplateného úveru v čase vyplnenia zmenky. Na riadne uplatnenie nároku na zaplatenie zmenkovej pohľadávky s príslušenstvom žalobcovi postačuje predloženie zmenky a opis rozhodujúcich skutočností, ktorý žalobca podal v čl. 8. Návrhu na uplatnenie pohľadávky.

Okresný súd po tom, čo žalobca v reakcii na žiadosť o doplnenie podkladov odpoveďou zo dňa 25.07.2014 (č.l. 24 spisu) poukázal na to, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah, zaslal žalovanej tlačivo na odpoveď v zmysle čl. 5 ods. 2 a 3 Nariadenia. Žalovaná v Nariadením stanovenej lehote 30 dní doručila okresnému súdu odpoveď datovanú dňa 12.01.2015 (č.l. 42 spisu). V tejto odpovedi okrem iného uviedla, že spoločnosť žalobcu nepozná a určite vie, že nikdy žiadnu zmenku nepodpísala. Prehlásila, že dlh na žiadnych zmenkách nemá a netuší, čo od nej požadujú. Z obsahu tejto odpovede žalovanej je zrejmé, že žalovaná namietla predovšetkým okolnosť, že nemá žiadny zmenkový dlh a že žiadnu zmenku nepodpísala. Žalovaná obsahom tejto svojej odpovede vymedzila rozsah svojej procesnej obrany v zmysle čl. 5 ods. 3 Nariadenia. Okresný súd bol preto povinný zaoberať sa predovšetkým týmito námietkami vznesenými žalovanou voči uplatnenému nároku žalobcu. Okresný súd však napriek tomu, že žalovaná neuplatnila žiadne námietky týkajúce sa jej prípadného pôvodného vzťahu, vyplývajúceho z úverovej zmluvy, či námietky týkajúcej sa predchádzajúcich exekučných konaní, rozhodol o pripojení exekučného spisu sp. zn. 4Er/692/2010. Takéto dokazovanie pritom žiaden z účastníkov nenavrhol. Podľa názoru krajského súdu nie sú naplnené predpoklady pre vykonanie takýchto dôkazov nad rámec dôkazných návrhov účastníka konania, a to ani v zmysle Nariadenia, ani podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p. Žalobca v danom prípade úplne, jasne a zrozumiteľne v tlačive A uplatnil právo zo zmenky a uviedol, že nie je pôvodným majiteľom zmenky, ale je indosatárom. Vo vzťahu k týmto tvrdeniam žalobcu nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie s výnimkou oboznámenia sa s predloženou zmenkou. Dokazovanie okresným súdom nebolo vykonávané ani vo vzťahu k tvrdeniam žalovanej, keďže žalovaná sa bránila výlučne námietkou, že spoločnosť žalobcu nepozná a žiadnu zmenku nepodpísala. Okresný súd napriek tomu vykonával dokazovanie úverovou zmluvou a ďalšími listinami získanými z exekučného spisu, ktoré pre rozhodnutie o uplatnenom nároku na zaplatenie zmenkovej sumy a na posúdenie žalovanou vznesených námietok neboli nevyhnutné.

Krajský súd s poukazom na závery vyjadrené v Náleze Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012, a to predovšetkým na tie závery, ktoré je potrebné v praxi všeobecných súdov prijať ako všeobecne uplatniteľné pokiaľ ide o zaujatie stanoviska ku kontradiktórnosti súdneho procesu, k pojmu dokazovanie, k pojmu súdna (právna) vec a prejednanie veci v prítomnosti účastníka konania, dospel k názoru, že okresný súd mal posudzovať práva zo zmenky. Účelom práva účastníka konania je vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, a tým ovplyvniť skutkové zistenia, na ktorých súd zakladá svoje rozhodnutie, keďže skutkové zistenia sú to, čo je účastníkovi nepochybne známejšie ako súdu. Aktivita účastníka pri využívaní tohto práva je v podstatnej miere závislá práve od miery presvedčivosti vykonaných dôkazov, skutkových zistení, ktorých vyvodenie z nich možno očakávať, a miery presvedčenia súdu o vplyve týchto zistení na unesenie dôkazného bremena daného účastníka. Okresný súd dospel z listinných dôkazov, ktoré vykonal bez návrhu účastníka konania, k inému skutkovému stavu, na ktorom založil svoj právny záver o nedôvodnosti pohľadávky žalobcu. Žalobca vo vzťahu k týmto zisteniam okresného súdu nemohol splniť svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť a nemal možnosť reagovať na posúdenie nároku, ktorý žalobca uplatnil zo zmenky, okresným súdom ako nároku vyplývajúceho zo spotrebiteľského vzťahu založeného zmluvou o úvere.

Žalobca v konaní uplatnil záväzok žalovanej zaplatiť sumu, ktorú do zmenky doplnil pôvodný majiteľ zmenky. Okresný súd však posudzoval žalobcom uplatnený nárok ako zmluvný záväzok vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy a nie ako nárok zo zmenky. Je potrebné zdôrazniť, že predmetom žalobcom uplatneného nároku nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nárok zo zmenky, ktorá indosáciou stratila charakter zabezpečovacej zmenky a nadobudla charakter zmenky na platenie. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby žalovaná ako spotrebiteľ vznesla voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jej škodu alebo ak by podala relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však v konaní musela zároveň preukázať. Okresný súd napriek tomu, že predmetom uplatneného nároku je nárok zo zmenky, z vykonaného dokazovania konštatoval

záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere uzavretej medzi žalovanou a spoločnosťou pohotovosť, s.r.o.

Okresný súd ďalej bez uplatnenej námietky žalovanej vo vzťahu k ust. § 17 zákona zmenkového a šekového konštatoval úmysel zabrániť preskúmaniu pôvodného vzťahu vystaviteľa zmenky a pôvodného majiteľa zmenky - spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. a s poukazom na okresným súdom zistené personálne prepojenie právneho zástupcu žalobcu a spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. dospel k záveru o použití inštitútov vyplývajúcich zo zmenkového a šekového zákona za účelom vymáhania pohľadávok, vyplývajúcich z pôvodne uzatvorených zmlúv o spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti krajský súd považuje za potrebné poukázať na charakter ust. § 17 zákona zmenkového a šekového, ktoré vyjadruje zásadu abstraktnosti zmenkových záväzkov, čo znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky, ktoré sú úplne oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k ich vzniku. V zmysle tohto ustanovenia potom dlžník nie je oprávnený namietkať voči povinnosti zaplatiť zmenku skutočnosti, ktoré vyplývajú z jeho vzťahu s pôvodným majiteľom zmenky, a to práve z dôvodu, že došlo k jej indosácii. Odvolací súd je toho názoru, že výlučne žalovaná strana je tým subjektom, ktorý je oprávnený a zároveň aj povinný tvrdiť na svoju obranu proti platobnej povinnosti všetky skutočnosti, ktoré považuje za významné. Žalovaná strana tak musí tvrdiť a preukázať tiež okolnosti, ktoré by spochybnili abstraktný charakter indosamentu v zmysle ust. § 17 zákona zmenkového a šekového, teda okolnosti, ktoré by preukazovali záver, že majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Dlžník tak musí preukázať, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo. Pri posudzovaní tejto okolnosti je možné zobrať do úvahy charakter účastníkov zmenkovo-právneho vzťahu. Je možné rozlišovať situáciu, kedy do zmenkového vzťahu vstupuje podnikateľ, ktorý zmenky využíva aktívne pri svojej podnikateľskej činnosti, napríklad na zabezpečenie svojich záväzkov vyplývajúcich z úverových vzťahov, a postavenie spotrebiteľa, ktorý vstupuje do zmenkovo-právneho vzťahu výlučne z dôvodu potreby zabezpečenia jeho záväzku voči veriteľovi, pričom nie je možné predpokladať jeho aktívnu znalosť zmenkovej úpravy. Je tak možné zaoberať sa otázkou, či zo strany veriteľa, resp. jeho právneho predchodcu, ktorý bol pôvodným majiteľom zmenky, nedošlo k zneužívaniu zmenkového práva a či tým nedošlo k neprimeranému zvýhodneniu jednej zo zmluvných strán na úkor druhej strany. Takéto zisťovanie a posudzovanie je však možné výlučne v prípade, ak zo strany dlžníka sú vznesené námietky proti jeho povinnosti zaplatiť zmenku, o platnosti a záväznosti ktorej inak nie sú žiadne pochybnosti. Dlžník preto musí takéto námietky v konaní nielen uplatniť, ale ich aj riadne zdôvodniť a preukázať, nakoľko samotný majiteľ zmenky je dostatočne legitimovaný už tým, že drží zmenku, bez toho, aby musel preukazovať dôvod jej vzniku, dôvod jej prijatia, či dôvod jej indosácie a nadobudnutia aktuálnym majiteľom. Záväzok vyplývajúci zo zmenky je záväzkom samostatným, a preto nie je závislý na pôvodnom úverovom vzťahu. Ak žalobca uplatnil nárok zo zmenky, bez ďalšieho nie je možné rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, ani keď by bolo nepochybné, že s danou zmenkou súvisia.

Krajský súd v súvislosti s právnym posúdením, ktoré okresný súd vykonal vo vzťahu k ustanoveniam zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, považuje za potrebné relevantné ustanovenia citovať.

Podľa § 4 ods.6 zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu vystavenia zmenky 11.08.2009, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciú zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa ods. 7 cit. ust. veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

Okresný súd z uvedeného ustanovenia dospel k záveru, že spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. vystavila zmenku v rozpore s týmto zákonným ustanovením, keďže zmenková suma bola vyššia, ako povoľuje zákon. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že predmetnú zmenku nevystavovala spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o., ale žalovaná. Zmenka bola pritom vystavená dňa

11.08.2009, a preto ust. § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z., ktoré zakazuje zabezpečenie úveru zmenkou, a na ktoré okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal, v danom prípade nie je možné aplikovať. Krajský súd nesúhlasí ani so záverom okresného súdu, že zmenka bola vystavená v rozpore s ust. § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. Ak by aj v danom prípade zmenková suma vyplnená zo zmenky presiahla týmto zákonným ustanovením stanovenú maximálnu zmenkovú sumu, mohla by táto okolnosť podľa názoru krajského súdu mať za následok vznik práva na náhradu škody, avšak nemohla spôsobiť neplatnosť zmenky. Samotný zákon č. 258/2001 Z.z. totiž porušenie ust. § 4 ods. 6 nesankcionoval neplatnosťou zmenky, či neplatnosťou dohody o jej vyplnení, ale vznikom zodpovednosti veriteľa za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením povinnosti podľa ods. 6 veriteľom. V dôsledku porušenia tohto zákonom ustanoveného obmedzenia tak prípadne mohol žalovanej vzniknúť výlučne nárok na náhradu škody voči pôvodnému veriteľovi, teda voči spoločnosti pohotovosť, s.r.o., ktorá zmenku vystavenú v rozpore s týmto ustanovením od žalovanej ako dlžníka prijala. pohotovosť, s.r.o. však nie je účastníkom tohto konania, a v dôsledku porušenia tejto zákonnej povinnosti nemohol vzniknúť žiaden nárok žalovanej ako dlžníkovi voči žalobcovi, ktorý nie je veriteľom z pôvodného úverového vzťahu.

Krajský súd je potom názoru, že závery okresného súdu, ktoré vychádzali z právneho vyhodnotenia základného vzťahu, posúdenie ktorého ani nebolo predmetom sporu, pretože žalovaná ako dlžník zo zmenky žiadne kauzálne námietky nevzniesla, nemôže stačiť na prelomenie základnej zásady obsiahnutej v ust. § 17 zákona zmenkového a šekového. Ustanovenie § 17 zákona zmenkového a šekového dokazovanie ohľadom základného vzťahu pripúšťa len vtedy, ak ohľadom kauzálneho vzťahu boli podané a preukázané námietky zo strany dlžníka. Nespornosť a abstraktnosť zmenkových záväzkov môže prelomiť len taká skutočnosť, že sám majiteľ pri nadobúdaní zmenky nekonal poctivo a že konal na škodu dlžníka. Námietka nepoctivého nadobudnutia zmenky ďalším majiteľom na škodu dlžníka však musí byť ako relatívna námietka uplatnená dlžníkom a musí ním byť aj preukázaná. Okresný súd tak pri posudzovaní uplatneného nároku žalobcu bol oprávnený posudzovať len to, či zmenka obsahuje všetky zákonom zmenkovým a šekovým vyžadované náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť povinne do nej uviesť. Nebol však oprávnený skúmať podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť. Zákaz zneužitia práva je síce jedným zo základných princípov fungovania právneho štátu, napriek tomu právna úprava zmenkového práva je prísne formálna a neumožňuje súdu bez podania námietok dlžníkom prelomiť zásadu uvedenú v ust. § 17 zákona zmenkového a šekového tak, aby sa mohol súd zaoberať základným záväzkovým vzťahom, ktorý môže mať charakter vzťahu spotrebiteľského.

Ako už bolo krajským súdom uvedené, žalovaná v písomnej odpovedi zo dňa 12.01.2015 (č.l. 42 spisu) namietala voči uplatnenému nároku žalobcu, že nikdy žiadnu zmenku nepodpísala a na žiadnych zmenkách nemá dlh. Týmto svojim vyjadrením žalovaná v Nariadení stanovenej lehote na odpoveď uplatnila absolútnu námietku, že žiadnu zmenku nepodpísala. Žalovaná v podstate namieta materiálnu vadu podpisu, ak tvrdí, že zmenku nepodpísala. Túto námietku má žalovaná voči všetkým majiteľom, t.j. aj keď predmetná zmenka bola indosovaná. Odvolací súd má za to, že pokiaľ žalovaná v spore o zaplatenie nárokov zo zmenky poprela pravosť svojho podpisu, tak spočíva dôkazné bremeno ohľadom pravosti zmenky - pravosti podpisu žalovanej na zmenke na žalobcovi, ktorý zmenku predložil a ktorý zo skutočností v nej uvedených vyvodzuje nárok uplatnený na súde.

V tomto smere odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010 sp. zn. 6 Cdo 81/2010, podľa ktorého „samotná skutočnosť, či účastník konania vystupuje na strane žalobcu alebo žalovaného, nemá priamy vplyv na jeho povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a predložiť alebo označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena, na strane toho-ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia niečoho majúca trvajúci charakter sa v zásade nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti“.

Pokiaľ sú aj v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov rozdielne prístupy k zaťaženiu účastníka konania dôkazným bremenom pri obrane nepodpísania zmenky, tak krajský súd vyslovil názor, že ak sa

žalovaná bráni neexistenciou podpisu zmenky, tak aj v zmysle vyššie uvedeného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nie je možné na nej spravodlivo žiadať plnenie dôkaznej povinnosti k preukázaniu nepodpísania tejto zmenky ako tvrdenej neexistujúcej určitej právnej skutočnosti. Ak si ale žalobca uplatňuje nároky zo zmenky, tak dôkazné bremeno v tom, že zmenku podpísala žalovaná ako vystaviteľ, je na žalobcovi. Krajský súd v súvislosti s vysloveným názorom v rovine obrany žalovanej o tvrdenom nepodpísaní zmenky poukazuje aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, z ktorých vyplýva, že ak žalovaná poprie pravosť svojho podpisu na zmenke, dôkazné bremeno preukázania pravosti prechádza na žalobcu (sp. zn. 29 Cdo 1164/2010, 29 Cdo 3478/2007). To však neplatí, ak je podpis žalovaného (žalovanej) úradne osvedčený (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 1623/2009, uznesenie Vrchného súdu v Olomouci zo dňa 24.10.2010 sp. zn. 14Cmo 264/2010), čo však nebolo preukázané v danej veci, t.j. že by podpis žalovanej bol úradne osvedčený na zmenke predloženej žalobcom.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel krajský súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je potrebné podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Bude úlohou okresného súdu v ďalšom konaní postupovať v zmysle návrhu žalobcu, ktorý si podľa Nariadenia uplatnil ako indosatár právo na zapltenie zmenky vystavenej žalovanou, pričom žalobca v konaní nie je povinný preukazovať existenciu žiadneho záväzkovo-právneho vzťahu a ani ďalšie skutočnosti, na základe ktorých okresný súd dospel k záveru o nedôvodnosti uplatneného nároku. Žalobca ako nadobúdateľ zmenky, ktorý nie je právnym nástupcom pôvodného majiteľa, nemá povinnosť preukazovať okolnosti týkajúce sa vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovanou. Keďže predmetom konania je výlučne nárok uplatnený žalobcom zo zmenky, bude okresný súd tento nárok posudzovať podľa zákona zmenkového a šekového. Vzhľadom k týmto záverom a s ohľadom na obranu žalovanej, ktorá spočíva v tvrdení nepodpísania zmenky, ktorou sa okresný súd nezaoberal, okresný súd posúdi, či zmenka predložená žalobcom, z ktorej sú uplatnené nároky v súdnom konaní, je platnou zmenkou, keďže zmenka musí obsahovať všetky zákonom predpísané náležitosti. Za dôkaznej povinnosti žalobcu bude preto potrebné zvážiť vykonanie dokazovania, či zmenka má všetky zákonom vyžadované náležitosti, t.j. aj to, že je podpísaná žalovanou ako vystaviteľom. Okresný súd tak po prípadnom doplnení dokazovania, viazanom na dôkaznú povinnosť účastníkov, vo veci opätovne rozhodne. Pokiaľ v rámci nového konania nedôjde ku kvalitatívne odlišnej zásadnej zmene skutkového a právneho stavu veci, bude okresný súd vychádzať z uvedených záverov krajského súdu.

Podľa ust. § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.